

Investigation into the Relationship between Academic Literacy Levels and Communication Skills of Pre-service Teachers

Hakan İbili^{1,a,*}, Mehmet Özbaş^{2,b}

¹ İMKB Müşir Zeki Paşa Secondary School, Erzincan, Türkiye

² Faculty of Education, Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Türkiye

*Corresponding author

Research Article

Acknowledgment

History

Received: 05/11/2022

Accepted: 20/03/2023

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication.

Copyright © 2017 by Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

ABSTRACT

This study aimed to investigate the relationship between the academic literacy levels of and communication skills of pre-service teachers. The study employed relational screening model. The sample of the study consisted of 238 pre-service teachers determined by simple random sampling method. The results found that the academic literacy levels of the pre-service teachers were high. The study determined that there was a significant difference in the academic literacy levels of the pre-service teachers in terms of the variables of gender and class but no significant difference in terms of the variable of academic grade point average. The results indicated that pre-service teachers frequently exhibited their communication skills. The study found no significant difference in the communication skills of the pre-service teachers in terms of gender, class and academic grade point average. The results highlighted a moderate, significant and positive correlation between the academic literacy levels of pre-service teachers and their communication skills. The results determined a moderate, significant positive correlation between the level of academic literacy and the sub-dimensions of communication skills. While there was a moderate, positive and significant relationship between communication skills and the "Academic Tendency" dimension, the study determined that there was a low, positive and significant relationship between the sub-dimensions of "Research Process" and "Information Use".

Keywords: Prospective Teachers, Academic Literacy, Communication Skills, 21st Century Skills, Professional development.

Öğretmen Adaylarının Akademik Okuryazarlık Düzeyleri ile İletişim Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bilgi

*Sorumlu yazar

Süreç

Geliş: 05/11/2022

Kabul: 20/03/2023

Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright

This work is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International License

Öz

Bu çalışmada öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeyleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nicel araştırma modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle belirlenmiş 238 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeyleri yüksek düzeyde çıkmıştır. Öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerinin cinsiyet ve sınıf değişkenine göre anlamlı olarak farklılık gösterdiği fakat akademik not ortalaması değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür. Öğretmen adaylarının iletişim becerilerini sıklıkla sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının sahip oldukları iletişim becerilerinin cinsiyet, sınıf ve akademik not ortalamasına göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür. Öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeyleri ile iletişim becerileri arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Akademik okuryazarlık düzeyi ile iletişim becerilerinin alt boyutları arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İletişim becerileri ile "Akademik Eğilim" boyutu arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki var iken "Araştırma Süreci" ve "Bilgi Kullanımı" alt boyutları arasında düşük düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayları, Akademik Okuryazarlık, İletişim Becerileri, 21. Yüzyıl Becerileri, Mesleki Gelişim.

Giriş

Salgın döneminde yaşanan hızlı gelişmeler birçok alanı etkilemektedir. Özellikle bilimsel gelişmelerin önem kazandığı bu dönemde ülkeler hem gelişmelere uyum sağlamak hem de diğer ülkelerden bir adım öne geçebilmek adına bilimsel çalışmalara her alanda önem vermektedir. Çünkü çağın en önemli amaçlarından biri de bilgiyi kullanma ve yeni bilgiler üretmektir. Bundan dolayı günümüzde var olan bilgilerin etkin kullanılması ve ülkelerin gelişmesini doğrudan etkileyecek yeni bilgilerin üretilmesi için akademik okuryazarlık kavramı önem kazanmıştır. Akademik okuryazarlık, toplumların refah düzeyini, ekonomilerini ve kültürel gelişmelerini destekleyen önemli etkenlerden biri olduğu düşünülmektedir (Laugksch, 2000). Bu doğrultuda birçok ülkede üniversitelere kabul görme şartı olarak akademik okuryazarlık yeteneğine sahip olma şartı bulunmaktadır (Ekmekçi, 2017).

Çağımızda oldukça önemli hâle gelen akademik okuryazarlık kavramının tüm insanlar tarafından kavranması ve temel becerilerinden biri hâline getirilmesi önemli görülmektedir. Bu nedenle akademik okuryazarlık eğitiminin sadece üniversitelerde değil en temel eğitim kurumlarından itibaren her eğitim kurumu seviyesinde bireylere kazandırılması gerekmektedir (Hurd, 1988; Lea & Street, 2006). Çünkü akademik okuryazarlık aynı zamanda insanların günlük yaşamlarındaki yaşanan olayları anlama, yorumlama ve sorunlara çözüm üretme becerisi kazandırmaktadır (Branscomb, 1981). Bu yönüyle akademik okuryazarlık insanoğlunun yaşamının her anında olması gereken bir beceri olarak karşımıza çıkmaktadır (Demir & Deniz, 2020). Alanyazında akademik okuryazarlık kavramı geçmişteki ve yeni bilgilere sahip metinlere ulaşma, ulaşılan bilgileri analiz edebilme, analiz sonucu değerlendirmelerde bulunma ve yeni bilgiler üretebilme becerisi olarak karşımıza çıkmaktadır (Doru, 2018; Elmborg, 2006; Kurudayıoğlu & Çimen, 2020). Akademik okuryazarlık yeteneği öğrenenlerin iletişim ve etkileşim becerilerini arttırarak sorgulayıcı bakış açısı kazanmalarını sağlamaktadır (Alfer & Dison, 2000). Kısacası akademik okuryazarlık yeteneklerini geliştiren bireyler aynı zamanda birçok yeteneğinin gelişmesine ya da yeni yeteneklerin kazanılmasına zemin hazırlamaktadır.

Akademik okuryazarlık yeteneklerinin geliştirilebilmesi ve geliştirilen yeteneğin en iyi şekilde sergilenebilmesi için bu yeteneğe sahip bireylerin aynı zamanda iyi bir iletişim becerisine sahip olması gerekmektedir. Bilimsel bilginin anlaşılması, açıklanabilmesi ve yeni üretilen bilimsel bilginin yaygınlaştırılması için iletişim becerilerine sahip olmak ve bu becerileri oldukça iyi kullanmak gerekmektedir. Çünkü akademik okuryazarlık aynı zamanda dil becerilerinin ve üst düzey akılsal işlemlerin gerçekleşmesiyle bilginin keşfedilmesi, üretilmesi ve anlaşılması olarak karşımıza çıkmaktadır (Demir & Deniz, 2020). Bundan dolayı akademik okuryazarlık ve iletişim yetenekleri birbirinden ayırıştırılmayacak iki kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Unutulmamalıdır ki bireyler

hayatlarını devam ettirebilmek ve gelişim sağlayabilmek için gerekli olan bilgileri, becerileri ve tutumları iletişim becerileri yoluyla öğrenmektedir (Çağlar & Kılıç, 2014; Kılıç, 2013). İletişim aynı zamanda bilgiyi üretme, aktarma ve anlamlandırma süreci olarak tanımlanmaktadır (Dökmen, 2006).

21. yüzyıl becerileri arasında yerini alan akademik okuryazarlık ve iletişim becerileri eğitimlerinin çağımızda sadece üniversitelerde verilmesi toplumlar için dezavantaj oluşturmaktadır. Toplumların gelişmesi ve ilerlemesi için akademik okuryazarlık ve iletişim becerilerinin tüm yaş gruplarında geliştirilmesi gerekmektedir. Bundan dolayı akademik okuryazarlık ve iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik örgün ve yaygın eğitim kurumlarının tüm kademelerinde aktif olarak verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu becerilerin geliştirilmesinde en önemli faktör olan eğitim kurumlarında görev alan öğretmenlerin, üniversitelerden bu becerileri üst düzey seviyede kazanarak mezun olmaları beklenmektedir. Lisans düzeyinde alınan eğitim süresince akademik okuryazarlık ve iletişim becerilerini geliştirerek mezun olan öğretmen adaylarının, bu yeteneklerini meslekleriyle bütünleştirerek çağın yeterliliklerini taşıyan ve çağın ihtiyaçlarına cevap verebilen bireyler olmaları beklenmektedir (Ekmekçi, 2017). Çünkü öğretmenlerden eğitim verdikleri öğrencilerine, problem çözme, doğru bilgiye ulaşma, literatür taraması yapabilme ve yeni bilgiler üretebilme gibi 21. yüzyıl becerilerini kazandırmaları beklenmektedir. Bu kapsam doğrultusunda öğretmen adaylarının sahip oldukları akademik okuryazarlık ve iletişim becerileri büyük önem kazanmaktadır. Öğretmen adaylarının meslekleri için oldukça önemli olan bu iki kavram ile ilgili alanyazında ayrı ayrı çalışmalar yer almaktadır. Fakat akademik okuryazarlık ve iletişim becerileri arasındaki ilişkinin varlığını ve düzeyini inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. 21. yüzyıl becerileri arasında yer alan bu yetenekler arasındaki ilişkinin varlığına ait verilerin yetersiz olması alanyazında önemli bir eksik olarak görülmektedir. Bundan dolayı bu çalışmanın alanyazına önemli bir katkı sunacağı ve oldukça mühim olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının sahip oldukları akademik okuryazarlıkları ile iletişim becerileri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Belirlenen maksat kapsamında aşağıda yer alan maddelere cevap aranmıştır:

- 1- Öğretmen adaylarının akademik okuryazarlıkları ne düzeydedir?
- 2- Öğretmen adaylarının iletişim becerileri ne düzeydedir?
- 3- Öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeyleri, cinsiyet, sınıf ve akademik not ortalamalarına göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
- 4- Öğretmen adaylarının iletişim becerileri, cinsiyet, sınıf ve akademik not ortalamalarına göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

5- Öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık becerileri ile iletişim becerileri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Araştırmanın kapsam ve amacı doğrultusunda ilişkisel yöntem kullanılmıştır. Araştırma, öğretmen adaylarının sahip oldukları akademik okuryazarlıkları ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin varlığını tespit etmek için yapılan ilişkisel bir çalışmadır. Nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel yöntem, araştırma kapsamında belirlenen değişkenlerin arasındaki ilişkinin varlığını, yönünü ve düzeyini tespit etmeyi sağlayan yöntemdir (Büyüköztürk, 2017; Gay, Mills & Airasian, 2012; McMillan & Schumacher, 2014).

Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evreni, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Türkiye’deki bir Eğitim Fakültesinin 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini 238 aday öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma örnekleme, amaçlı örnekleme metoduyla seçilmiştir. Amaçlı örnekleme çalışmanın amacına uygun örneklemin seçilmesi anlamına gelir (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2017). Öğretmen adaylarına ait kişisel veriler Çizelge 1’de sunulmuştur.

Çizelge 1. Aday Öğretmenlerin Bazı Kişisel Özelliklerine Ait Veriler

Değişkenler	Demografik Özellikler	N	%
Cinsiyet	Erkek	101	42.4
	Kadın	137	57.6
	Toplam	238	100.0
Sınıf	3.Sınıf	136	57.1
	4.Sınıf	102	42.9
	Toplam	238	100.0
Akademik Not Ortalaması	2.00-2.99	109	45.8
	3.00-4.00	129	54.2
	Toplam	238	100.0

Çizelge 1 incelendiğinde aday öğretmenlerin %42.4’ünün (101) erkek ve %57.6’sının (137) kadın olduğu görülmektedir. Sınıf değişkenine göre aday öğretmenlerinin %57.1’inin (136) üçüncü sınıfta, %42.9’unun (102) dördüncü sınıfta öğrenim gördüğü tespit edilmiştir. Akademik not ortalaması değişkenine göre aday öğretmenlerin %45.8’inin (109) 2.00-2.99 arasında, %54.2’sinin (129) ise 3.00-4.00 arasında akademik not ortalamasına sahip oldukları tespit edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Çalışmanın amacı kapsamında kullanılacak verilerin toplanması amacıyla 3 bölümden oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Anket formundaki bölümler kişisel bilgi formu, akademik okuryazarlık ve iletişim becerileri ölçeği şeklindedir. Kişisel bilgi formu aracılığıyla sınıf,

cinsiyet ve akademik not ortalamasına ait veriler toplanmıştır.

Akademik Okuryazarlık Ölçeği

Akademik Okuryazarlık Ölçeği, Demir ve Deniz (2020) tarafından geliştirilmiş olup 5’li likert tipindedir. Ölçeğin 17, 18 ve 20. maddeleri ters madde olup ölçek toplam 23 maddeden meydana gelmektedir. Ölçek 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar “Akademik Eğilim”, “Araştırma Süreci” ve “Bilgi Kullanımı” şeklindedir. Ölçek kapsamında verilecek cevaplardan minimum 23, maksimum 115 puan alınabilmektedir. Ölçek kapsamında alınan puanın yükselmesi kişinin akademik okuryazarlık becerilerini sergilediği, alınan puanın düşük olmasının ise kişinin akademik okuryazarlık becerilerini sergileyemediğini göstermektedir. Demir ve Deniz (2020) tarafından ölçek üzerinde yapılan güvenirlik analizleri sonucunda elde edilen Cronbach’s Alpha değerleri ölçeğin tamamı için .87 olarak tespit edilmiştir. Alt boyutlarda ise Cronbach’s Alpha değerleri, akademik eğilim için .84, araştırma süreci için .78 ve bilgi kullanımı için .76 olarak tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında yapılan analizler sonucu ölçeğin Cronbach’s Alpha değeri ölçeğin geneli için .89 şeklinde tespit edilmiştir. Analizler sonucunda ölçeğin Cronbach’s Alpha değerinin .80 üzerinde bulunulması, araştırma kapsamında kullanılan ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir (Kalaycı, 2009).

İletişim Becerileri Ölçeği

Korkut Owen ve Bugay (2014) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 25 ifadeden, 4 boyuttan ve 5’li likert tipinde oluşmaktadır. Ölçeğin boyutları “İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler (İİTB)”, “Kendini İfade Etme (KİE)”, “Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim (EDSOİ)” ve “İletişim Kurmaya İsteklilik (İKi)” şeklindedir. Ölçek kapsamında 25 ile 125 arasında puan alınabilmektedir. Ölçek kapsamında alınan puanın yükselmesi kişinin iletişim becerilerini sergilediği, alınan puanın düşük olmasının ise kişinin iletişim becerilerini sergileyemediğini göstermektedir.

İletişim becerileri ölçeğinin geçerlilik düzeyinin tespiti için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi yapılmıştır. 25 maddenin açıklayıcı faktör analizi için elde edilen KMO değeri .93 olarak tespit edilmiştir. Literatürde KMO değeri için .90’dan büyük olan değerlerin mükemmel değerler olarak kabul edilmektedir (Çokluk, Şekercioğlu & Büyüköztürk, 2012). Araştırma kapsamında toplanan veriler üzerinde kullanılan ölçeğin yapısal geçerliliğini doğrulamak adına Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır.

İletişim becerileri ölçeği üzerinde yapılan analiz sonucunda X^2 p değeri anlamlı, X^2/df : 2.09, RMSEA: .068, GFI: .88, CFI: .90, NFI: .92 değerlerini almış ve ölçeğin geçerli uyum indekslerini gösterdiği tespit edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda modelin kabul edilebilmesi için NFI ve CFI değerlerinin .90 üzerinde (Bayram, 2016), X^2/df değerinin 5’in ve RMSEA değerinin .07’nin altında olması modelin kabul edilebilir olduğunu göstermektedir (Byrne, 2011). Bu doğrultuda kullanılan ölçeğin kullanılabilir bir ölçek olduğu belirtilebilir.

Ölçek üzerinde Korkut Owen ve Bugay (2014) tarafından yapılan güvenirlik analizleri sonucu ölçeğin

tamamı için Cronbach's Alpha değeri .88 olarak tespit edilmiştir. Alt boyutlarındaki güvenilirlik değerleri ise "İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler" boyutu için .79, "Kendini İfade Etme" boyutu için .72, "Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim" boyutu için .64 ve "İletişim Kurmaya İsteklilik" boyutu için .71 olarak bulunulmuştur. Araştırma kapsamında yapılan analizler sonucu ölçeğin Cronbach's Alpha .93 olarak tespit edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin Cronbach's Alpha değerinin .80 üzerinde bulunulması, araştırma kapsamında kullanılan ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir (Kalaycı, 2009).

Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamında verilerin toplanmasında, belirlenen ölçekler ve katılımcıların kişisel bilgilerini tespit etmek için oluşturulan sorular kullanılmıştır. Anket formu Türkiye'deki bir eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının dersliklerde bulunduğu zaman dilimlerinde uygulanmıştır. Ankette bulunan onam metni katılımcılara araştırmacılar tarafından okunmuştur. Anket formunun doldurulması esnasında araştırmaya katılan aday öğretmenlerin tüm soruları eksiksiz ve gerçeği yansıtacak şekilde doldurmaları için gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır. Verilerin toplanması sürecinde katılımcılar tarafından yöneltilen sorulara araştırmacılar tarafından açıklayıcı ve net cevaplar verilmiştir.

Verilerin Analizi

Çalışma doğrultusunda toplanan veriler SPSS 25.0 programında çözümlenmiştir. Veriler üzerinde yapılan betimsel istatistikler sonucunda uç değerlere rastlanılmıştır. Uç değerlerin bulunduğu formlar araştırmacılar tarafından tekrardan incelemiştir. İnceleme neticesinde araştırmacılar tarafından katılımcıların sorulara gelişi güzel, benzer ve gerçeğe aykırı olacak cevaplar verdiği kanaatine varılmıştır. Araştırmacılar tarafından tespit edilen 8 aday öğretmene ait form değerlendirmeye dâhil edilmemiştir. İletişim becerileri ölçeğinin eski bir ölçek olmasından dolayı ölçek üzerinde geçerlilik ve güvenilirlik testleri uygulanmış ve ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu tespit edilmiştir. Toplanan veriler üzerinde analiz yapılarak Skewness ve Kurtosis değerlerine bakılmıştır. Analiz sonucunda araştırmada kullanılan ölçeklerin genelindeki ve alt boyutlarındaki Skewness ve Kurtosis değerlerinin (+1) - (-1) aralığında

olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında verilerin sahip olması gereken "Skewness" ve "Kurtosis" değerlerinin, +1.5 ile -1.5 (Tabachnick & Fidell, 2013) ya da +1 ile -1 aralığında yer alması o verilerin normal dağılım sergilediklerini göstermektedir (Büyüköztürk, 2017). Bu doğrultuda çalışmaya ait verilerin normal dağıldığı tespit edilmiştir. Analiz verileri Çizelge 2'de sunulmuştur.

Çizelge 2'deki değerler doğrultusunda verilerin normal dağıldığı ve veriler üzerinde parametrik testlerin uygulanması uygun görülmüştür. Bu doğrultuda verilerin üstünde tanımlayıcı analizler, t-testi ve Korelasyon analizleri uygulanmıştır. Yapılan analizlerin yorumlanmasında $p < .001$ ve $p < .05$ değerleri anlamlılık düzeyi baz alınmıştır.

Bulgular

Öğretmen Adaylarının Akademik Okuryazarlık Düzeylerine Yönelik Bulgular

Öğretmen adaylarından toplanan veriler kapsamında yapılan analizler sonucunda, öğretmen adaylarının sahip oldukları akademik okuryazarlık düzeylerine ait veriler Çizelge 3'te sunulmuştur.

Çizelge 3 incelendiğinde öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerinin yüksek düzeyde ($\bar{X}=3.79$) oldukları ve maddelere "Katılıyorum" şeklinde cevap verdikleri tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcıların akademik okuryazarlık düzeylerinin "Akademik Eğilim" boyutunda ($\bar{X}=4.07$) ve "Araştırma Süreci" boyutunda ($\bar{X}=3.64$) yüksek düzeyde, "Bilgi Kullanımı" boyutunda ($\bar{X}=3.28$) orta düzeyde oldukları tespit edilmiştir.

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerine Yönelik Bulgular

Öğretmen adaylarından toplanan veriler kapsamında yapılan analizler sonucunda, öğretmen adaylarının sahip oldukları iletişim becerilerine yönelik sonuçlar Çizelge 4'te sunulmuştur.

Çizelge 4 incelendiğinde öğretmen adaylarının iletişim becerilerini sıklıkla ($\bar{X}=4.01$) sergiledikleri tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcıların iletişim becerilerini alt boyutlarda sergileme durumları; "İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler" boyutunda ($\bar{X}=4.04$), "Kendini İfade Etme" boyutunda ($\bar{X}=4.07$), "Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim" boyutunda ($\bar{X}=4.05$) ve İletişim Kurmaya İsteklilik boyutunda ($\bar{X}=3.88$) sıklıkla sergiledikleri şeklinde tespit edilmiştir.

Çizelge 2. Ölçeklere Ait Skewness ve Kurtosis Analiz Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	N	Skewness	Kurtosis
Akademik Okuryazarlık	Akademik Eğilim	238	-.525	.607
	Araştırma Süreci	238	-.603	.865
	Bilgi Kullanımı	238	.032	-.126
	Ölçeğin Tamamı İçin	238	-.185	.410
İletişim Becerileri	İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler (İİTB)	238	-.771	.458
	Kendini İfade Etme (KİE)	238	-.669	-.081
	Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim (EDSOİ)	238	-.703	.199
	İletişim Kurmaya İsteklilik (İKİ)	238	-.353	-.379
	Ölçeğin Tamamı İçin	238	-.570	.083

Çizelge 3. Öğretmen Adaylarının Akademik Okuryazarlık Düzeylerine Ait İstatistik Veriler

Ölçek	Alt Boyutlar	N	En Düşük	En Yüksek	\bar{X}	SS
Akademik Okuryazarlık	Akademik Eğilim	238	2.27	5.00	4.07	0.54
	Araştırma Süreci	238	1.00	5.00	3.64	0.77
	Bilgi Kullanımı	238	1.00	5.00	3.28	0.71
	Ölçeğin Tamamı İçin	238	2.22	5.00	3.79	0.52

Çizelge 4. Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerine Ait İstatistik Veriler

Ölçek	Alt Boyutlar	N	En Düşük	En Yüksek	\bar{X}	SS
İletişim Becerileri	İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler (İİTB)	238	2.10	5.00	4.04	0.66
	Kendini İfade Etme (KİE)	238	1.50	5.00	4.07	0.77
	Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim (EDSOİ)	238	1.83	5.00	4.05	0.69
	İletişim Kurmaya İsteklilik (İKİ)	238	2.00	5.00	3.88	0.73
	Ölçeğin Tamamı İçin	238	2.24	5.00	4.01	0.63

Öğretmen Adaylarına Ait Akademik Okuryazarlık Düzeylerinin Bazı Kişisel Değişkenlere Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Bulgular

Bu bölümde öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık durumlarının cinsiyetlerine, sınıf düzeylerine ve akademik not ortalamalarına göre anlamlı olarak farklılaşma durumları sırasıyla verilmiştir.

Öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık durumlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediklerine ilişkin veriler Çizelge 5'te verilmiştir. Çizelge incelendiğinde öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerinin ($t_{(220.99)}=3.19$, $p<.05$) cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda erkek öğretmen adayların akademik okuryazarlık düzeylerinin ($\bar{X}=3.91$) kadın öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerine ($\bar{X}=3.70$) göre daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Ayrıca "Akademik Eğilim" boyutundaki ($t_{(230.60)}=2.47$, $p<.05$) ve "Araştırma Süreci" boyutundaki ($t_{(236)}=3.14$, $p<.05$) düzeylerin erkek öğretmen adaylarında ($\bar{X}=4.17$ ve $\bar{X}=3.82$) kadın öğretmen adaylarına ($\bar{X}=4.00$ ve $\bar{X}=3.51$) göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. "Bilgi Kullanımı" boyutunda ($t_{(236)}=1.52$, $p>.05$) ise cinsiyet faktörüne göre herhangi bir anlamlı farklılaşma tespit edilememiştir.

Aday öğretmenlerin akademik okuryazarlık durumlarının sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılaşma

durumlarına ilişkin veriler Çizelge 6'da sunulmuştur. Çizelge 6'ta da görüldüğü üzere, öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerinin ($t_{(200.72)}=-2.90$, $p<.05$) sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda 4. sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerinin ($\bar{X}=3.90$) 3. sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerine ($\bar{X}=3.70$) göre daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Ayrıca "Araştırma Süreci" boyutundaki ($t_{(226.54)}=-3.91$, $p<.05$) düzeyin 4. sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarında ($\bar{X}=3.86$) 3. sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarına ($\bar{X}=3.48$) göre daha yüksek olduğu görülmüştür. "Akademik Eğilim" ($t_{(206.06)}=-1.07$, $p>.05$) ve "Bilgi Kullanımı" ($t_{(236)}=-1.94$, $p>.05$) boyutlarında ise sınıf düzeylerine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık durumlarının akademik not ortalaması faktörüne göre anlamlı olarak farklılaşma durumlarına ilişkin veriler Çizelge 7'de sunulmuştur. Çizelge 7'de de görüldüğü üzere, öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerinin ($t_{(218.43)}=-.44$, $p>.05$) akademik not ortalaması değişkenine göre anlamlı bir farklılık oluşmadığı görülmektedir. Ayrıca "Akademik Eğilim" ($t_{(211.32)}=.13$, $p>.05$), "Araştırma Süreci" ($t_{(225.62)}=1.26$, $p>.05$) ve "Bilgi Kullanımı" ($t_{(221.33)}=-1.13$, $p>.05$) boyutlarında da akademik not ortalaması faktörüne göre herhangi anlamlı farklılaşmanın olmadığı görülmektedir.

Çizelge 5. Öğretmen Adaylarının Akademik Okuryazarlık Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi

Ölçek	Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	Sd	p
Akademik Okuryazarlık	Akademik Eğilim	Erkek	101	4.17	.48	2.47	230.60	.014
		Kadın	137	4.00	.56			
	Araştırma Süreci	Erkek	101	3.82	.65	3.14	236	.002
		Kadın	137	3.51	.82			
	Bilgi Kullanımı	Erkek	101	3.36	.78	1.52	236	.129
		Kadın	137	3.22	.65			
	Ölçeğin Tamamı İçin	Erkek	101	3.91	.50	3.19	220.99	.002
		Kadın	137	3.70	.52			

Çizelge 6. Öğretmen Adaylarının Akademik Okuryazarlık Düzeylerinin Sınıf Değişkenine Göre İncelenmesi

Ölçek	Alt Boyutlar	Sınıf	N	\bar{X}	Ss	t	Sd	p
Akademik Okuryazarlık	Akademik Eğilim	3.Sınıf	136	4.04	.51	-1.07	206.06	.287
		4.Sınıf	102	4.11	.56			
	Araştırma Süreci	3.Sınıf	136	3.48	.77	-3.91	226.54	.000
		4.Sınıf	102	3.86	.71			
	Bilgi Kullanımı	3.Sınıf	136	3.20	.65	-1.94	236	.054
		4.Sınıf	102	3.38	.77			
	Ölçeğin Tamamı İçin	3.Sınıf	136	3.70	.48	-2.90	200.72	.004
		4.Sınıf	102	3.90	.55			

Çizelge 7. Öğretmen Adaylarının Akademik Okuryazarlık Düzeylerinin Akademik Not Ortalaması Değişkenine Göre İncelenmesi

Ölçek	Alt Boyutlar	Akademik Not Ortalaması	N	\bar{X}	Ss	t	Sd	p
Akademik Okuryazarlık	Akademik Eğilim	2.00-2.99	109	4.08	.59	0.13	211.32	.895
		3.00-4.00	129	4.07	.49			
	Araştırma Süreci	2.00-2.99	109	3.71	.78	1.26	225.65	.208
		3.00-4.00	129	3.59	.75			
	Bilgi Kullanımı	2.00-2.99	109	3.22	.74	-1.13	221.33	.259
		3.00-4.00	129	3.33	.68			
	Ölçeğin Tamamı İçin	2.00-2.99	109	3.80	.55	0.44	218.43	.663
		3.00-4.00	129	3.77	.49			

Çizelge 8. Öğretmen Adaylarına Ait İletişim Becerilerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi

Ölçek	Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	Sd	p
İletişim Becerileri	İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler (İİTB)	Erkek	101	4.07	.61	.58	227.37	.564
		Kadın	137	4.02	.69			
	Kendini İfade Etme (KİE)	Erkek	101	4.12	.71	.93	229.08	.354
		Kadın	137	4.03	.81			
	Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim (EDSOİ)	Erkek	101	4.05	.62	-.03	231.04	.978
		Kadın	137	4.05	.73			
	İletişim Kurmaya İsteklilik (İKi)	Erkek	101	3.96	.65	1.39	236	.167
		Kadın	137	3.82	.79			
	Ölçeğin Tamamı İçin	Erkek	101	4.05	.57	.75	230.61	.454
		Kadın	137	3.99	.67			

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerinin Bazı Kişisel Özelliklere Göre Anlamli Bir Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Bulgular

Bu bölümde öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin cinsiyetlerine, sınıf düzeylerine ve akademik not ortalamalarına göre anlamli olarak farklılaşma durumları sırasıyla aşağıda verilmiştir.

Aday öğretmenlerin sahip oldukları iletişim becerilerinin cinsiyetlerine göre anlamli olarak farklılaşma durumlarına ilişkin sonuçlar Çizelge 8'de sunulmuştur. Çizelge 8'de de görüldüğü üzere, öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin ($t_{(230.61)}=.75$, $p>.05$) cinsiyetlerine göre anlamli olarak farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca "İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler" ($t_{(227.37)}=.58$, $p>.05$), "Kendini İfade Etme" ($t_{(229.08)}=.93$, $p>.05$), "Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim" ($t_{(231.04)}=-.03$, $p>.05$) ve "İletişim Kurmaya İsteklilik" ($t_{(236)}=1.39$, $p>.05$) boyutlarında da aday öğretmenlerin cinsiyetlerine göre herhangi bir anlamli farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir.

Aday öğretmenlerin sahip oldukları iletişim becerilerinin, sınıf düzeylerine göre anlamli olarak farklılaşma durumlarına ilişkin sonuçlar Çizelge 9'da sunulmuştur. Çizelge 9'da da görüldüğü üzere, öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin ($t_{(217.91)}=.72$, $p>.05$) sınıf

düzeylerine göre anlamli olarak farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca "İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler" ($t_{(219.37)}=1.04$, $p>.05$), "Kendini İfade Etme" ($t_{(223.76)}=-.09$, $p>.05$), "Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim" ($t_{(208.01)}=.57$, $p>.05$) ve "İletişim Kurmaya İsteklilik" ($t_{(221.02)}=.64$, $p>.05$) boyutlarında da sınıf düzeylerine göre herhangi bir anlamli farklılık oluşmadığı görülmektedir.

Aday öğretmenlerin iletişim becerilerinin akademik not ortalamalarına göre anlamli olarak farklılaşma durumlarına ilişkin sonuçlar Çizelge 10'da sunulmuştur. Çizelge 10'da da görüldüğü üzere, öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin ($t_{(217.69)}=-1.53$, $p>.05$) akademik not ortalaması değişkenine göre anlamli bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Ayrıca "İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler" ($t_{(233.92)}=-.92$, $p>.05$), "Kendini İfade Etme" ($t_{(222.13)}=-2.06$, $p>.05$), "Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim" ($t_{(220.42)}=-1.58$, $p>.05$) ve "İletişim Kurmaya İsteklilik" ($t_{(221.15)}=-1.40$, $p>.05$) boyutlarının da akademik not ortalamalarına göre anlamli olarak farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Öğretmen Adaylarının Akademik Okuryazarlık düzeyleri ile İletişim Becerileri Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular

Araştırmaya katılan aday öğretmenlerin, akademik okuryazarlık düzeyleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin anlamlı olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan korelasyon analize yönelik veriler Çizelge 11’de sunulmuştur.

Çizelge 11 incelendiğinde öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeyleri ile iletişim becerileri ($r=.345$; $p<.001$) arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Ayrıca akademik okuryazarlık düzeyinin iletişim becerileri alt boyutları ile

arasındaki ilişki; “İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler” ($r=.295$; $p<.001$), “Kendini İfade Etme” ($r=.340$; $p<.001$), “Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim” ($r=.336$; $p<.001$) ve “İletişim Kurmaya İsteklilik” ($r=.285$; $p<.001$) boyutlarında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı olarak tespit edilmiştir.

Çizelge 11 incelendiğinde öğretmen adaylarının iletişim becerileri ile “Akademik Eğilim” ($r=.441$; $p<.001$) boyutu ile pozitif yönde orta düzeyde, “Araştırma Süreci” ($r=.169$; $p<.001$) ve “Bilgi Kullanımı” ($r=.179$; $p<.001$) alt boyutları arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişkinin varlığı tespit edilmiştir.

Çizelge 9. Öğretmen Adaylarına Ait İletişim Becerilerinin Sınıf Değişkenine Göre İncelenmesi

Ölçek	Alt Boyutlar	Sınıf	N	\bar{X}	Ss	t	Sd	p	
İletişim Becerileri	İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler (İİTB)	3. Sınıf	136	4.08	.66	1.04	219.37	.299	
		4. Sınıf	102	3.99	.65				
	Kendini İfade Etme (KİE)	3. Sınıf	136	4.06	.79	-.09	223.76	.927	
		4. Sınıf	102	4.07	.75				
	Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim (EDSOİ)	Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim (EDSOİ)	3. Sınıf	136	4.07	.66	.57	208.01	.569
			4. Sınıf	102	4.02	.72			
		İletişim Kurmaya İsteklilik (İKİ)	3. Sınıf	136	3.91	.74	.64	221.02	.526
			4. Sınıf	102	3.85	.72			
	Ölçeğin Tamamı İçin	Ölçeğin Tamamı İçin	3. Sınıf	136	4.04	.63	.72	217.91	.475
			4. Sınıf	102	3.98	.63			

Çizelge 10. Öğretmen Adaylarına Ait İletişim Becerilerinin Akademik Not Ortalaması Değişkenine Göre İncelenmesi

Ölçek	Alt Boyutlar	Akademik Not Ortalaması	N	\bar{X}	Ss	t	Sd	p	
İletişim Becerileri	İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler (İİTB)	2.00-2.99	109	4.00	.63	-.92	233.92	.361	
		3.00-4.00	129	4.08	.68				
	Kendini İfade Etme (KİE)	2.00-2.99	109	3.96	.80	-2.06	222.13	.051	
		3.00-4.00	129	4.16	.74				
	Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim (EDSOİ)	Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim (EDSOİ)	2.00-2.99	109	3.97	.72	-1.58	220.42	.116
			3.00-4.00	129	4.11	.65			
		İletişim Kurmaya İsteklilik (İKİ)	2.00-2.99	109	3.81	.77	-1.40	221.15	.165
			3.00-4.00	129	3.94	.70			
	Ölçeğin Tamamı İçin	Ölçeğin Tamamı İçin	2.00-2.99	109	3.95	.63	-1.53	227.69	.127
			3.00-4.00	129	4.07	.62			

Çizelge 11. Öğretmen Adaylarının Akademik Okuryazarlık Düzeyleri ile İletişim Becerileri Arasındaki İlişki

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1-Akademik Eğilim	1								
2-Araştırma Süreci	.627**	1							
3-Bilgi Kullanımı	.329**	.214**	1						
4-Akademik Okuryazarlık	.889**	.869**	.507**	1					
5-İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler (İİTB)	.404**	.126	.136*	.295**	1				
6-Kendini İfade Etme (KİE)	.405**	.188**	.190**	.340**	.725**	1			
7-Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim (EDSOİ)	.410**	.171**	.197**	.336**	.799**	.745**	1		
8-İletişim Kurmaya İsteklilik (İKİ)	.362**	.146*	.141*	.285**	.712**	.741**	.684**	1	
9-İletişim Becerileri	.441**	.169**	.179**	.345**	.937**	.869**	.903**	.857**	1

** $p<.001$ * $p<.05$

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Yapılan çalışma kapsamında aday öğretmenlerin sahip oldukları akademik okuryazarlık ve iletişim becerileri arasındaki ilişki incelenmiştir.

Öğretmen Adaylarının Akademik Okuryazarlık Düzeylerine İlişkin Sonuç ve Tartışma

Elde edilen bulgular doğrultusunda aday öğretmenlerin akademik okuryazarlık düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında da öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir (Elkıran, 2021; Dokumacı Sütçü, 2021; Tuangör, 2021). Ayrıca katılımcıların akademik okuryazarlık düzeylerinin “Akademik Eğilim” ve “Araştırma Süreci” boyutunda yüksek, “Bilgi Kullanımı” boyutunda ise orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dokumacı Sütçü (2021) çalışmasında aday öğretmenlerin akademik okuryazarlık alt boyutlarında yüksek düzeyde yeterliliğe sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Literatürde yer alan bu çalışmalar elde edilen sonuçları desteklemektedir. Akademik okuryazarlık üzerine literatürde fazla çalışmaya rastlanılamamıştır. Fakat akademik okuryazarlığın kapsadığı akademik dinleme, akademik özyeterlilik, akademik dil becerileri ya da akademik araştırma gibi başlıklarda birçok araştırma bulunmaktadır (Aydın, 2010; Bayat, 2014; Benzer, 2016; Çakmakçı, 2009; Ekmekçi, 2018; Halitoğlu, 2018; Kurudayıoğlu & Çimen, 2020; Lea & Street, 1998; Lent, Brown & Larkin, 1986; Sözbilir, 2007; Taşdemir & Taşdemir, 2011). Üniversiteler, öğrencilerin bilimsel sürece yönelik yetenekleri kazanmasını (Yaşar, 2014) ve akademik okuryazarlık becerilerine sahip, bilimsel süreçleri başarıyla yürütebilecek öğretmen adaylarını yetiştirmeyi hedeflemektedir (Çoğaltay, 2016; Neeley, 2005). Öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerinin yüksek olmasında eğitimleri süresince akademik okuryazarlık kavramlarına yönelik aldıkları derslerin etkisinin olduğu söylenebilir.

Öğretmen Adaylarına Ait Akademik Okuryazarlık Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Sonuç ve Tartışma

Aday öğretmenlerin akademik okuryazarlık düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaştığı, erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarına göre akademik okuryazarlık becerilerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca “Akademik Eğilim” ve “Araştırma Süreci” boyutunda erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarına göre akademik okuryazarlık becerilerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. “Bilgi Kullanımı” boyutunda ise cinsiyet değişkenine göre herhangi bir anlamlı farklılığın oluşmadığı görülmüştür. Elkıran (2021) yaptığı çalışmada erkek adayların kadın adaylara göre akademik okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca Elkıran (2021) araştırma süreci boyutunda herhangi bir farklılaşmanın

olmadığı, akademik eğilim ve bilgi kullanımı boyutlarında ise erkek adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan bu araştırma çalışma sonuçlarını desteklemektedir. Tunagör (2021) ise yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının sahip oldukları akademik okuryazarlık düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen sonuçlara göre erkek öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık kavramlarına ve süreçlerine kadın öğretmen adaylarına göre daha hâkim oldukları söylenebilir. Böylelikle akademik yazım ya da süreç takibi konularında erkek öğretmen adaylarının daha başarılı olabileceği söylenebilir.

Aday öğretmenlerin akademik okuryazarlık düzeylerinin buldukları sınıf düzeylerine göre farklılaştığı, 4. sınıfta öğretim gören öğretmen adaylarının 3. sınıfta öğretim gören öğretmen adaylarına göre akademik okuryazarlık becerilerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca “Araştırma Süreci” boyutunda 4. sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarında 3. sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarına göre akademik okuryazarlık becerilerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. “Akademik Eğilim” ve “Bilgi Kullanımı” boyutlarında ise sınıf değişkenine göre herhangi bir farklılığın oluşmadığı görülmüştür. Dokumacı Sütçü (2021) tüm sınıflarda öğrenim gören öğretmen adaylarına yönelik yaptığı çalışmada akademik okuryazarlık düzeylerinin genelde ve alt boyutlarda 4. sınıfta öğretim gören öğretmen adaylarında diğer sınıflara göre daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç araştırma sonuçları ile benzeşmektedir. Elde edilen sonuçlardan farklı olarak Elkıran (2021) ve Tunagör (2021) yaptıkları çalışmada akademik okuryazarlık düzeyi üzerinde sınıf değişkeninin herhangi bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçları doğrultusunda akademik okuryazarlık düzeyinin 4. sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarında daha yüksek olduğu, bunun nedeni olarak da her yıl bu alanda aldıkları dersler sonucunda kendilerini geliştirdikleri söylenebilir.

Öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerinin genelde ve alt boyutlarında, akademik not ortalaması değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Dokumacı Sütçü (2021) tarafından yapılan çalışma bu çalışmayı desteklemektedir. Yücelşen ve Edizer (2020) yaptıkları çalışmada akademik yazma becerileri üzerinde akademik not ortalamasının etkili olmadığı, öğrencilerin yüksek ders notu alabilmek için bilimsel çalışmaları takip ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarından farklı olarak Elkıran (2021) akademik not ortalamasını artmasıyla akademik okuryazarlık düzeyinin arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Yine Tunagör (2021) yaptığı çalışmada akademik not ortalamasının yükselmesiyle akademik okuryazarlık düzeyinin yükseldiği sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda akademik okuryazarlık düzeyi üzerinde akademik not ortalamasının etkili olmadığı, bunu nedeni olarak da öğrencilerin derslere sadece yüksek not almak için çalıştıkları söylenebilir.

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerine İlişkin Sonuç ve Tartışma

Elde edilen bulgular doğrultusunda öğretmen adaylarının iletişim becerilerini sıklıkla sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının, “İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler”, “Kendini İfade Etme”, “Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim” ve “İletişim Kurmaya İsteklilik” boyutlarındaki davranışları sıklıkla sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çetinkaya (2011), Didin (2021), Dilber ve Akhan (2019), Gemici (2022), Milli ve Yağcı (2017), Ocak ve Erşen (2015), Pehlivan (2005), Piji Küçük (2012), Uygun ve Arıkan (2019) yaptıkları çalışmalarda elde ettikleri sonuçlar araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Araştırma sonuçlarından farklı olarak Bozkır, Tekin ve Mete (2015) yaptıkları çalışmada üniversitede okuyan tıp öğrencilerinin iletişim düzeylerinin orta seyide olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca Çevik (2011) ve Uğurlu (2013) yaptıkları çalışmalarda öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında yer alan farklı sonuçların örneklem ve kullanılan ölçek farklılığından kaynaklandığı söylenebilir. Araştırma sonuçları doğrultusunda öğretmen adaylarının iletişim becerilerine sahip oldukları ve bu becerileri sıklıkla sergiledikleri söylenebilir.

Öğretmen Adaylarına Ait İletişim Becerilerinin Bazı Değişkenlere Göre Anlamlı Bir Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Sonuç ve Tartışma

Öğretmen adaylarına ait iletişim becerilerinin genelde ve alt boyutlarda, cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında çalışmanın sonuçlarını destekleyen çok sayıda çalışma bulunmaktadır (Ağca, 2009; Bozkurt Bulut, 2003; Çevik, 2011; Çiftçi & Taşkaya, 2010; Dilekmen, Başcı & Bektaş, 2008; Elkatmış & Ünal, 2014; Gülbahçe, 2010; Günay, 2003; Kadakal Dölek, 2015; Karaca, 2018; Kayhan, 2014; Tepeköylü, 2007; Tümkaya, 2011; Yılmaz & Çimen, 2008). Alanyazında çalışma sonuçlarından farklı olarak cinsiyet değişkeninin iletişim becerileri üzerinde etkili olduğu ve kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına göre iletişim konusunda yetenekli olduğu sonuçlar bulunmaktadır (Bozkır, Tekin & Mete, 2015; Bulut, 2004; Çetinkaya, 2011; Dilber & Akhan, 2019; Günönü Kurt, 2019; Milli & Yağcı, 2017; Ocak & Erşen, 2015; Korkut Owen & Bugay, 2014; Özerbaş, Bulut & Usta, 2007; Pehlivan, 2005; Uygun & Arıkan, 2019). Alanyazında iletişim becerilerinin cinsiyet değişkenine bağlı olarak değişiklik gösterdiğine ya da göstermediğine yönelik çok sayıda sonuç olduğu görülmektedir. Bundan dolayı bu konu ile ilgili kesin bir söylemde bulunmanın doğru olmayacağı düşünülmektedir. Unutulmamalıdır ki öğretmen mesleğinin temel niteliklerinden olan iletişim yeteneklerinin cinsiyet değişkeni fark etmeksizin her öğretilerde olması gerekmektedir.

Öğretmen adaylarına ait iletişim becerilerinin genelde ve alt boyutlarda, sınıf değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Dilekmen, Başcı ve Bektaş (2008), Gülbahçe (2010), Kadakal Dölek (2015), Milli ve Yağcı

(2017), Tepeköylü (2007), Uygun ve Arıkan (2019) yaptıkları çalışmalarda sınıf değişkenini iletişim becerilerini etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazındaki bu sonuçlar çalışma sonuçlarını desteklemektedir. Çalışma sonuçlarından farklı olarak Özdemir (2021) ve Pehlivan (2005) yaptıkları çalışmada 4. sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarının diğer sınıflardaki öğretmen adaylarına göre iletişim becerilerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çetinkaya (2011) ve Ocak ve Erşen (2015) ise yaptıkları çalışmalarda iletişim becerilerinin 1. sınıfta okuyan öğrencilerde daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında 1. sınıfta eğitim görenlerin iletişim düzeylerinin 4. Sınıflara oranla daha yüksek çıkması ise düşündürücü bir sonuçtur. Çalışma ve alanyazındaki sonuçlar kapsamında iletişim becerilerinin sınıf değişkenine göre farklı sonuçlar elde edilmesi oldukça ilginç olduğu söylenebilir.

Öğretmen adaylarına ait iletişim becerilerinin genelde ve alt boyutlarda, akademik not ortalaması değişkenine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yanık (2015) ile Küçükkaragöz, Canbulat ve Akay (2013) yaptıkları çalışmalarda iletişim becerilerinin akademik başarıya göre değişiklik göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar çalışma sonuçlarıyla benzeşmektedir. Çalışma sonuçlarından farklı olarak Aşçı, Hazar ve Yılmaz (2015), Bingöl ve Demir (2011), Dilber ve Akhan (2019), Dülger ve Atalar (2018), Kadakal Dölek (2015), Gürşen Otacıoğlu (2009), Özerbaş, Bulut ve Usta (2007), Schutte, Malouff, Bobik, Coston, Greeson, Jedlicka, Rhodes ve Wendorf (2001) ve Uygun ve Arıkan (2019) çalışmalarında iletişim becerilerinin akademik başarıyla ilişkili olduğu ve akademik başarı arttıkça iletişim becerilerinin sergilenme düzeyinin yükseldiği sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında farklı sonuçlarında olmasına rağmen çalışma kapsamında öğretmen adaylarının sahip oldukları iletişim becerilerinin akademik başarılarından etkilenmediği, akademik başarı düşük de olsa iletişim becerilerini yüksek düzeyde sergileyebileceği söylenebilir.

Öğretmen Adaylarının Akademik Okuryazarlık Düzeyleri İle İletişim Becerileri Arasındaki İlişkiye Ait Sonuç ve Tartışma

Elde edilen bulgular doğrultusunda öğretmen adaylarının akademik okuryazarlık düzeyleri ile iletişim becerileri arasında yüksek düzeyde olumlu bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç doğrultusunda öğretmen adaylarının sahip oldukları akademik okuryazarlık düzeyleri yükseldikçe iletişim becerilerinin de geliştiği söylenebilir.

“İletişim İlkeleri ve Temel Beceriler”, “Kendini İfade Etme”, “Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim” ve “İletişim Kurmaya İsteklilik” boyutları ile akademik okuryazarlık arasında önemli düzeyde olumlu bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca iletişim becerileri ile “Akademik Eğilim” boyutu arasında önemli düzeyde olumlu bir ilişki var iken “Araştırma Süreci” ve “Bilgi Kullanımı” alt boyutları arasında düşük düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sonuçlar doğrultusunda akademik okuryazarlık düzeyinin iletişim becerilerinin

genelde ve alt boyutlarda gelişmesi üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Ayrıca iletişim becerilerini geliştiren bireylerde akademik araştırma süreci ve akademik bilgi kullanımı düzeyleri istendik düzeyde gelişmezken akademik eğilim isteklerinin arttığı söylenebilir. Alanyazında bu sonuçla ilgili herhangi bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Fakat Şah (2013) tarafından yapılan araştırmada akademik öz yeterlilik algısı ile iletişim becerileri arasında olumlu yönde yüksek düzeyde bir ilişki tespit etmiştir.

Öneriler

- Bu araştırma öğretmenleri ve okul yöneticilerini kapsayacak şekilde tekrarlanabilir.
- Bu araştırma farklı illerde öğrenim gören öğretmen adaylarıyla tekrarlanabilir.
- Bu araştırma eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarıyla yapılmıştır. Farklı fakültelerde öğrenim gören öğrenciler ile yapılabilir.
- Üniversitelerde görev alan öğretim görevlilerini kapsayacak şekilde çalışma planlanabilir.
- Öğretmen adaylarına, Covid-19 Salgını ile başlayan ve 6 Şubat 2023 Depremleriyle devam eden çevrim içi eğitim süreçlerine ilişkin işlevsel okuryazarlık becerileri kazandırılmalıdır.
- İşlevsel okuryazarlık ve iletişim becerilerine ilişkin araştırmaların Türkiye çapında, eğitim ve okul yöneticileriyle öğretmenleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi desteklenmelidir.
- Eğitim denetçilerine, öğretmenlere ve eğitim ve okul yöneticilerine, akademik okuryazarlık becerileri ile iletişim becerilerini güncelleyici ve geliştirici özel işbaşı eğitimleri verilmelidir.

Extended Abstract

Introduction

One of the most important elements of the age is to use information and to produce new information. Therefore, the concept of academic literacy has gained importance to use the existing information effectively and to produce new information that will directly affect the development of countries. Academic literacy is thought to be one of the important factors that support the welfare, economy, and cultural development of societies (Laugksch, 2000).

It is considered important that the concept of academic literacy, which is very important in our age, should be understood by all people and it should be one of their basic skills. Thus, academic literacy education should be provided to individuals not only at universities but also at every educational institution level, starting from the most basic educational institutions (Hurd, 1988; Lea & Street, 2006) because academic literacy also provides the ability to understand and interpret events in people's daily lives and to find solutions to problems (Branscomb, 1981). Academic literacy is also the discovery, production and understanding of knowledge

through the realization of language skills and high-level mental operations (Demir & Deniz, 2020). The process of producing, transferring, and making sense of information emerges as the definition of communication (Dökmen, 2006).

For the development and progress of societies, academic literacy and communication skills need to be developed in all age groups. Teachers working in educational organizations, which constitute the most important factor in the development of these skills, are expected to graduate from universities by gaining these skills at a high level.

In this context, academic literacy and communication skills of teacher candidates gain great importance. The lack of data on the existence of the relationship between these skills, which are among the 21st century skills, is seen as an important deficiency in the literature. Consequently, it is thought that this study will make an important contribution to the literature. The aim of this study is to examine the relationship between pre-service teachers' academic literacy and communication skills.

Method

The study employed relational screening model in line with the scope and purpose of the research. The research is a relational study which was conducted to determine the existence of a relationship between the academic literacy of pre-service teachers and their communication skills. The sample of the study consisted of 238 pre-service teachers. Data were collected with the Academic Literacy and Communication Skills Scale. The Academic Literacy Scale is a 23-item scale developed by Demir and Deniz (2020). Communication Skills Scale is a 25-item scale developed by Korkut Owen and Bugay (2014). The results determined that the data were normally distributed and parametric tests were applied. In this direction, descriptive analyzes, t-test and Correlation analyzes were conducted.

Results

The study determined that the academic literacy levels of the pre-service teachers were at a high level. The study also found out that the academic literacy levels of the pre-service teachers differed according to the gender variable, and the academic literacy skills of the male pre-service teachers were higher than the female pre-service teachers. Moreover, the study concluded that the academic literacy levels of the pre-service teachers differed according to the class variable, and this difference was in favor of the pre-service teachers studying in the 4th grade. However, the results determined that the academic literacy levels of the pre-service teachers did not differ according to the academic grade point average variable. Finally, the study concluded that pre-service teachers frequently exhibited their communication skills. Additionally, the study determined that the communication skills of pre-service teachers did not differ according to the variables of gender, class and academic grade point average variable.

Discussion

In line with the findings, the study concluded that the academic literacy levels of the pre-service teachers were at a high level. In the literature, it is seen that the academic literacy levels of pre-service teachers are high (Elkiran, 2021; Dokumacı Sütçü, 2021; Tuangör, 2021). The results concluded that the academic literacy levels of the pre-service teachers differed according to the gender variable, and the academic literacy skills of the male pre-service teachers were higher than the female pre-service teachers. Elkiran (2021) found that male candidates had higher academic literacy levels than female candidates. The current study concluded that the academic literacy levels of the pre-service teachers differed according to the class variable, and this difference was in favor of the pre-service teachers studying in the 4th grade. The study of Dokumacı Sütçü (2021) supports this result. The current study further concluded that the academic literacy levels of the pre-service teachers did not differ according to the academic grade point average variable. Studies conducted by Dokumacı Sütçü (2021) and Yücelşen and Edizer (2020) support this result.

The study concluded that pre-service teachers frequently exhibited their communication skills. The results obtained in the studies of Çetinkaya (2011), Didin (2021), Gemici (2022), Pehlivan (2005) and Piji Küçük (2012) show similarities with the results of the research. The current study concluded that the communication skills of teacher candidates did not differ according to the gender variable. There are many studies in the literature that support the results of the current study (Ağca, 2009; Çevik, 2011; Günay, 2003; Karaca, 2018). The current study further concluded that the communication skills of the pre-service teachers did not differ according to the class variable. There are many studies in the literature that support the results of the study (Gülbahçe, 2010; Kadakal Dölek, 2015; Tepeköylü, 2007). The results concluded that the communication skills of the pre-service teachers did not differ according to the academic grade point average variable. There are many studies in the literature that support the results of the study (Yanık, 2015; Küçükkaragöz, Canbulat & Akay, 2013).

In line with the findings, the study highlighted a significant positive relationship between the academic literacy levels of pre-service teachers and their communication skills. In line with this result, it can be said that as the academic literacy levels of teacher candidates increase, their communication skills improve.

Pedagogical Implications

This research was conducted with pre-service teachers studying at the faculty of education. This research can be repeated to include teachers and school administrators. Future studies can be conducted with students studying in different faculties. A study can be planned to include lecturers working at universities. Pre-service teachers should be provided with functional literacy skills related to the online education processes that started with the

Covid-19 pandemic and continued with the 6 February 2023 Earthquakes. Expanding research on functional literacy and communication skills across Turkey to include education and school administrators and teachers should be supported. In-service training should be given to education supervisors, teachers, and education and school administrators to improve academic literacy skills and communication skills.

Araştırmanın Etik Taahhüt Metni

Yapılan bu çalışmada bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifatın yapılmadığı, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde "Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi ve Editörünün" hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.

Kaynaklar

- Ağca, G. (2009). *İlköğretim okulu sınıf öğretmenlerinin sınıfta iletişimi sağlama becerileri (Bolu ili örneği)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Alfers, H., & Dison, A. (2000). Tracking students through the system: an investigation into eap students' progress at Rhodes University. *Proceedings of the SAALA Conference*, 1, 1-10.
- Aşçı, Ö., Hazar, G., & Yılmaz, M. (2015). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri ve ilişkili değişkenler. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(3), 160-165.
- Aydın, F. (2010). *Akademik başarının yordayıcısı olarak akademik güdülenme, özyeterlilik ve sınav kaygısı* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Bayat, N. (2014). Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme düzeyleri ile akademik yazma başarıları arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 155-168.
- Bayram, N. (2016). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş AMOS uygulamaları*. Ezgi Kitabevi.
- Benzer, E. (2016). Fen bilgisi öğretmen adaylarının bilimsel araştırmalarda problem, hipotez ve model belirleme durumlarının incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social Science*, 53, 335-344. <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS3398>
- Bingöl, G., & Demir, A. (2011). Amasya sağlık yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri. *Göztepe Tıp Dergisi*, 26(4), 152-159. <http://dx.doi.org/10.5222/J.GOZTEPETRH.2011.152>
- Bozkır, Ç., Tekin, Ç., & Mete, B. (2015). İnönü üniversitesi tıp fakültesi asistan doktorların iletişim becerileri, empatik eğilimleri ve etkileyen faktörler. *Medicine Science*, 4(3), 2473-2487.
- Bozkurt Bulut, N. (2003). İlköğretim sınıf öğretmenlerinin iletişim becerilerine ilişkin algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Türk eğitim bilimleri dergisi*, 2(4), 443- 452.
- Branscomb, A. W. (1981). Knowing how to know. *Science, Technology & Human Values*, 6(36), 5-9. <https://doi.org/10.1177/016224398100600302>
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı: İstatistik, Araştırma Deseni, Spss Uygulamaları ve Yorum*. Pegem Akademi Yayıncılık.

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2017). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Byrne, B. M. (2011). *Structural equation modeling with AMOS basic concepts, applications and programming (multivariate applications series)*. Routledge.
- Çağlar, İ., & Kılıç, S. (2014). *Genel Teknik ve Etkili İletişim*. Nobel Yayınları.
- Çakmakçı, G. (2009). Preparing teachers as researchers: Evaluating the quality of research reports prepared by student teachers. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)*, (35), 39-56.
- Çetinkaya, Z. (2011). Türkçe öğretmen adaylarının iletişim becerilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 567-576.
- Çevik, D. B. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının iletişim becerileri. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, 31 (1), 1-13.
- Çiftçi, S., & Taskaya, S. M. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının öz yeterlik ve iletişim becerileri arasındaki ilişki. *Education Sciences*, 5(3), 921-928.
- Çoğaltay, N. (2016). Bilimsel araştırma yöntemleri dersinin öğretmen adaylarının bilimsel epistemolojik inançları ve bilimsel araştırmalara yönelik tutumları üzerindeki etkisi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 125-139. <https://doi.org/10.18506/anemon.258557>
- Çokluk, Ö., Şekerioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve Lisrel uygulamalar*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Demir, S., & Deniz, H. (2020). Akademik okuryazarlık ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kastamonu Education Journal*, 28(3), 1366-1379. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.4008>
- Didin, N. (2021). *Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme ve iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi.
- Dilber, F., & Akhan, O. (2019). Öğretmen adaylarının iletişim becerileri düzeylerinin incelenmesi. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7(17), 473-493. <https://doi.org/10.33692/avrasyad.590721>
- Dilekmen, M., Başçı, Z., & Bektaş, F. (2008). Eğitim fakültesi öğrencilerinin iletişim becerileri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(2), 223-231.
- Dokumacı Sütçü, N. (2021). Öğretmen adaylarının akademik okuryazarlıklarını açıklayan değişkenlerin sınıflandırma ve regresyon ağacı ile belirlenmesi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(45), 592 - 611. <https://doi.org/10.35826/ijoes.2943>
- Doru, M. N. (2018). Akademik okuryazarlık. M. Öztürk(Ed.), *Sosyal bilimlerde etik sorunlar içinde*. Nobel Yayınları.
- Dökmen, Ü. (2006). *İletişim çatışmaları ve empati* (28. Baskı). Sistem Yayınları.
- Dülger, E., & Atalar, A. D. (2018). Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Değişkenlere Göre İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 98-114. <https://doi.org/10.17679/inuefd.334154>
- Ekmekçi, V. (2017). *Yabancılar Türkçe öğretiminde akademik okuryazarlık öğretimine yönelik bir eylem araştırması* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Erciyes Üniversitesi.
- Elkatmış, M., & Ünal, E. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının iletişim beceri düzeylerine yönelik bir çalışma. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 107-122.
- Elkiran, Y. M. (2021). Türkçe öğretmeni adaylarının akademik okuryazarlık düzeyleri ile teknoloji yeterliği öz-değerlendirmeleri arasındaki ilişki. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(3), 325-343. <https://doi.org/10.18026/cbayarsos.975296>
- Elmborg, J. (2006). Critical information literacy: Implications for instructional practice. *The Journal of Academic Librarianship*, 32(2), 117-220. <https://doi.org/10.1016/j.acalib.2005.12.004>
- Gay, L. R., Mills, G. E., & Airasian, P. (2012). *Educational research: Competencies for analysis and applications* (10th ed.). Pearson Education.
- Gemici, B. S. (2022). *Okul öncesi öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları ile problem çözme ve iletişim becerilerinin yapısal eşitlik modeli ile incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.
- Gülbağçe, Ö. (2010). K.K. Eğitim Fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerinin incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 12-22.
- Günay, K. (2003). *Sınıf yönetiminde öğretmenlerin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çukurova Üniversitesi.
- Günönü Kurt, S. (2019). Sınıf öğretmeni adaylarının iletişim becerileri ile empatik eğilim düzeyleri arasındaki ilişki [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Pamukkale Üniversitesi.
- Gürşen Otacıoğlu, A. (2009). Müzik öğretmeni adaylarının duygusal zekâ ile akademik ve çalgı başarı düzeyleri arasındaki ilişki. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 85 - 96.
- Halitoğlu, V. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik dinleme becerisinin geliştirilmesine yönelik bir eylem araştırması. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 1, 21-45.
- Hurd, P. D. (1998). Scientific literacy: New minds for a changing world. *Science Education*, 82(3), 407-416. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1098-237X\(199806\)82:3%3C407::AID-SCE6%3E3.0.CO;2-G](https://doi.org/10.1002/(SICI)1098-237X(199806)82:3%3C407::AID-SCE6%3E3.0.CO;2-G)
- Kadalk Dölek, A. (2015). *Üniversite öğrencilerinin iletişim becerilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- Kalaycı, Ş. (Ed.). (2009). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Asil Yayın Dağıtım.
- Karaca, E. (2018). *Öğretmenlerin iletişim becerileri ile politik becerileri arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- Kayhan, N. (2014). *Öğretmenlerin iletişim becerileri ile çatışma yönetimi stratejileri arasındaki ilişki (Gaziantep ili örneği)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Sütçü İmam Üniversitesi.
- Kılıç, H. (2013). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin iletişim becerilerinin belirlenmesi ve bazı değişkenler açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Korkut Owen, F., & Bugay, A. (2014). İletişim becerileri ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), 51-64. <https://doi.org/10.17860/efd.95021>
- Kurudayıoğlu, M., & Çimen, L. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin akademik yazılarında etkileşimli üstsöylem belirleyicilerinin kullanımı. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16(31), 3899-3923. <https://doi.org/10.26466/opus.771950>
- Küçükkaragöz, H., Canbulat, T., & Akay, Y. (2013). Öğretmen adaylarında atılganlık düzeyi ve iletişim becerileri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(22), 123-133.
- Laugksch, R. C. (2000). Scientific literacy: A conceptual overview. *Science Education*, 84(1), 71-94. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1098-237X\(200001\)84:1%3C71::AID-SCE6%3E3.0.CO;2-C](https://doi.org/10.1002/(SICI)1098-237X(200001)84:1%3C71::AID-SCE6%3E3.0.CO;2-C)

- Lea, M. R., & Street, B. V. (1998). Student writing in higher education: an academic literacies approach. *Studies in Higher Education*, 23(2), 157-172. <https://doi.org/10.1080/03075079812331380364>
- Lea, M. R., & Street, B. V. (2006). The "academic literacies" model: *Theory and applications. Theory into practice*, 45(4), 368-377. https://doi.org/10.1207/s15430421tip4504_11
- Lent, R. W., Brown, S. D., & Larkin, K.C. (1986). Self-efficacy in the prediction of academic performance and perceived career options. *Journal of Counseling Psychology*, 33(3), 265-269. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.33.3.265>
- McMillan, J., & Schumacher, S. (2014). *Research in education: Evidence-based inquiry* (7th ed.). Pearson Education.
- Milli, M. S., & Yağcı, U. (2017). Öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 286-298. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2017.17.28551-304635>
- Neeley, S. D. (2005). *Academic literacy*. Addison Wesley Longman. report sprepared by student teachers. *Eurasian Journal of Educational Research*, 35, 39-56.
- Ocak, G., & Erşen, Z. B. (2015). Öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 1-19.
- Özdemir, M. (2021). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının iletişim becerileri ile medya okuryazarlık becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Firat Üniversitesi.
- Özerbaş, M. A., Bulut, M., & Usta, E. (2007). Öğretmen adaylarının algıladıkları iletişim becerisi düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 8(1), 123-135.
- Pehlivan, K. B. (2005). Öğretmen adaylarının iletişim becerisi algıları üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online*, 4(2), 17-23.
- Piji Küçük, D. (2012). Müzik öğretmenliği ana bilim dalı öğrencilerinin iletişim ve problem çözme becerileri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 33-54.
- Schutte N.S., Malouff J.M., Bobik C., Coston T.D., Greeson C., Jedlicka C., Rhodes E., & Wendorf G. (2001). Emotional Intelligence and Interpersonal Relations. *The Journal of Social Psychology*, 141(4), 523-536. <https://doi.org/10.1080/00224540109600569>
- Sözbilir, M. (2007). First steps in educational research: the views of Turkish chemistry and biology student teachers. *European Journal of Teacher Education*, 30 (1), 41-61. <https://doi.org/10.1080/02619760601120072>
- Şah, N. (2013). *Üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gaziantep Üniversitesi.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics*. Pearson.
- Taşdemir, M., & Taşdemir, A. (2011). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları inceleme yeterlikleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26,343-353.
- Tepeköylü, Ö. (2007). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulu (BESYO) öğrencilerinin iletişim becerisi algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Celal Bayar Üniversitesi.
- Tunagör, M. (2021). Türkçe öğretmeni adaylarının akademik okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *EKEV Akademi Dergisi*, (87), 435-450.
- Tümkiye, S. (2011). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin iletişim becerileri ile öğretmenlik tutumlarının incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(2), 49-62.
- Uğurlu, C. T. (2013). Öğretmenlerin iletişim becerisi ve empatik eğilim davranışlarının çocuk sevmeye düzeyleri üzerine etkisi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3(2), 51-61.
- Uygun, K., & Arıkan, A. (2019). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 8(4), 2256-2281.
- Yanık, M. (2015). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin yaptıkları spor türü ve diğer bazı değişkenlerin iletişim beceri düzeylerine etkisi. *International Journal of Human Science*, 12(2), 1365-1376.
- Yaşar, M. (2014). Bilimsel araştırma yöntemleri dersine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması: Geçerlik ve güvenilirlik. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 109-129.
- Yılmaz, İ., & Çimen, Z. (2008). Beden eğitimi öğretmen adaylarının iletişim beceri düzeyleri. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(3), 3-14.
- Yücelşen, N., & Edizer, Z. Ç. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının akademik yazma becerilerine ilişkin görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(4), 1165-1182.